

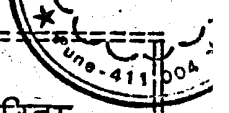
जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

गडचिरोली जिल्हा

१९८८-८९

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
पुणे

फक्त कार्यालयीन उपयोगकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा - गडचिरोली

१९८८ - ८९

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय

नियोजन विभाग

महाराष्ट्र शासन

मुं ब ह
=====

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९८८-८९

दुःटीक्षोपात जिल्हा

अ. क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र राज्य
१	२	३	४	५
एक] प्राकृतिक रचना				
अ] भौगोलिक स्थान				
१]	उत्तर अक्षांश	अंश	१९ ते २१	१६. ४ ते २२. १
२]	पूर्व रेखांश	अंश	८० ते ८१	७२. ६ ते ८०. ९
ब] हवामान [१९८८]				
१]	किमान तापमान [१९८८]	डिग्री सेल्सियस	१२. ७	५. १ [१९८६]
२]	कमाल	डिग्री सेल्सियस	४६. ३	४६. ० [१९८६]
३]	पर्जन्य सरासरी]१९८८	मि. मि	१६४४. ७	उ. ना.
क] प्रशासकीय विभाग				
१.	तालूके	संख्या	८	३०३
२.	पंचायत समित्या	संख्या	८	२९८
३.	५५ टंचाईग्रस्त तालूके	संख्या	५	१३० [८७-८८]
४.	एकात्मिक ग्रामिण विकास प्रकल्प गट	संख्या	८	२९८
५	शाहरे	संख्या	२	३०७
६	गावे [एकूण]	संख्या	१६७०	४१८३३
१.	निर्जन	संख्या	१५७	२४७९
२.	वस्ती असलेली	संख्या	१५१३	३९३५४
७	क्षेत्राफळ	चौ कि मि	१५४३३	३०७६९०
दोन] प्रशासकीय संस्था [३१. ३. ८९]				
१.	पंचायत समित्या	संख्या	८	२९८
२.	महानगरपालिका	संख्या	-	११
३.	नगरपरिषदा	संख्या	२	२२२
४.	किटक मंडळे	संख्या	-	७
५	ग्रामपंचायती	संख्या	४६६	२५१८२
६	पोलीस स्थानके	संख्या	११	८०८
७	पोलीस आउट पोस्ट	संख्या	२३	१२१६ [१. १२. ८८]
१. १२. ८९ चौक्यासह				
तीन] लोकसंख्या १९८१				
१.	ग्रामीण लोकसंख्या	आठडे हजारात	६२१	४०७९२
२.	नागरी लोकसंख्या	,,	१६	२१९९३
३.	एकूण लोकसंख्या	,,	६३७	६२७८४
४.	अनू. जातीची लोकसंख्या	,,	४३. ७	४४८०

१	२	३	४	५
तीन]	५. अनु. जातीच्या लोकसंख्येसाठी टक्केवारी	टक्केवारी	६. ८६	७. १४
	६. अनु. जमातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	२५०. ६	५७७२
	७. अनु. जातीच्या लोकसंख्येसाठी टक्केवारी	टक्केवारी	३९. ३४	९. १९
	८. पुराणा	आकडे हजारात	३२२	३२४१५
	९. स्त्रिया	,,	३१५	३०३६९
	११. स्त्रिया पुराणा प्रमाण	१००० पुराणामध्ये स्त्रियांचे प्रमाण	२७८	९३७
	११. घानता	दर चौ कि मि क्षेत्रातील लोकसंख्या	४१	२०४
	<u>१२. साक्षरतेचे प्रमाण</u>			
	१. एकूण	टक्केवारी	२७. ७७	४७. १८
	२. पुराणा	टक्केवारी	३६. ३३	५७. ७९
	३. स्त्रिया	टक्केवारी	१३. ०१	३४. ७९
	४. राज्यामध्ये जिल्ह्याचा क्रमांक	संख्या	३०	-
चार	कृषि [अस्थाई]		१९८५-८६	१९८७-८८
	१. भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	१४९१	३०७५८
	२. जंगल व्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्रासाठी टक्केवारी	,,	११११	५४०९
	३. शोती, उपलब्ध नसलेली जमीन		७४. ५१]	[१९. ५९]
	अ. बिगर शोती वापराखालील जमीन	,,	१२	१०८१
	ब. पडीत आणि लागवडी लायक नसलेली जमीन	,,	१३	१७२०
	[एकूण अ व ब]	,,	२५	२८०१
	<u>४. पडीत जमीनी वृत्ती रिकत लागवड</u>			
	<u>न केलेली इतर जमीन</u>			
	१. कायम गुरे चरणा व इतर	हजार हेक्टर	२६	१५३८
	२. झाडे व झुडपाखालील जमीन	,,	८१	१८०
	३. लागवडीयोग्य परंतु पड जमीन	,,	१४	१०२७
	५. पड जमीन			
	१. चालू पड	,,	९	९०७
	२. इतर पड	,,	२१	१०१५
	<u>६. पिकाखालील क्षेत्र</u>			
	१. पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	२०४	१७८८१
	२. दुसोटा क्षेत्र	,,	१६	२२५०
	३. एकूण पिकाखालील क्षेत्र	,,	२२०	२०१३१

क्र.	विवरण	एकक	संख्या	मूल्य
७.	ओलीत क्षेत्र			
१.	निव्वळ ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर	४१	२०९१[८८-८९]
२.	स्कूपा ओलीत क्षेत्र	,,	४३	२६८९
८	महत्वाच्या पिकाखालील ओली ताये क्षेत्र [अन्वधान्ये]	,,	४०	१४१२३
९	वहित धारणा जमीन [अंतीम]		१९८२	[१९८५-८६]
१.२	हेक्टर पेक्षा कमी	संख्या [००]	५१०	४५९१६
२.	२ ते १० हेक्टर	,,	३४९	३२७३८
३.	१० हेक्टर पेक्षा जास्त	,,	१९	२३५९
१०.	जमी महसूल वसुली १९८८-८९	लाखा रु	४.११	१४००
११.	जि.प. उपकर [१९८८-८९]	हजार रु	५९३	उ. ना
१२.	पंचायत समित्यांचा उपकर [१९८८-८९]	,,	निरंक	उ. ना
पांच]	पशुसंवर्धन [पशुगणना १९८७ अस्थाई]			
१.	पशुधान	संख्या हजारोत	८८०	२३८८९
२.	गाई व बैल	,,	५५६	१६८८२
३.	म्हशी व रेडे	,,	८०	४६०५
४.	मेंढया	,,		२७७४
५	शोळया	,,	१९७	९१०३
६	कोबडया व बदके	,,	५९६	२४६२७
सहा]	सहकार [१९८८-८९]			
१.	सहकारी संस्था	संख्या	४३४	९२५०७
२.	प्राथमिक कृषी सहकारी पत संस्था	,,	१३९	१८५०९
३.	प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांची सभासद संख्या	संख्या हजारोत	२६	७०२५
४.	दुग्धा शाळा संस्था	संख्या	६९	१२९६०
५	प्राथमिक कृषी पत संस्थानी दिलेले कर्जे	रु. कोटीने	१.०४	७१५
सात]	जलसिंचन			
	पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्या खालील क्षेत्रा			३०.६.८९ रोजीची:३०.६.८८रोजीची
१.	मोठे प्रकल्प	संख्या	-	१७
२.	लाभा क्षेत्रा मध्यम प्रकल्प	हजार हेक्टर	-	-
		संख्या	१	१४०
		हजार हेक्टर	३१	उ. ना
३.	लघू प्रकल्प[पृष्ठ भाग]लाभा क्षेत्रा	संख्या	१६८८	१३८९
		हजार हेक्टर	२७	उ. ना
४.	सिंचन विहीरीखाली भाजणारे क्षेत्रा	,,	२[८५-८६]	११९९[८६-८७]

१	२	३	४	५
आठ] उद्योग [१९८८ अखोर]				
१. नोंदणीकृत कारखान्याची संख्या	संख्या	६४	२५८३९	
२. नोंदणीकृत चालू कारखान्याची संख्या [उत्पादन चालू असलेले]	संख्या	५७	२१७८५	
३. साखार कारखान्याची संख्या [चालू असलेली खाजगी धारून]	संख्या	-	११६	
४. साखार कारखान्यातील आलेली माहिती साऱेये उत्पादन	हजार टन	-	२६२९	
५. सर्व सुन सुत गिरण्याची संख्या	संख्या	-	१२१	
नऊ] वीज [३१. ३. ८९]				
१. विज पुरवठा केलेली शहरे व छोडी	संख्या	१५०७	३९४१३	
२. विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	१५०५	उ. ना	
३. वीज पुरवठा केलेले पंप संघ	संख्या	११३	१३९४३४५	
४. गोबर गैस संयंत्रे ३१. ३. ८९	संख्या	१०३०	उ. ना	
दहा] सार्वजनिक आरोग्य [१९८८]				
१. रुग्णालये	संख्या	८	७६८	
२. दवाखाने	संख्या	२४	१७९९	
३. प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	३५	१५३९	
४. प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	३	११८	
५. एकात्मिक बाल विकास योजना गट	संख्या	८	१०५	
६. आंगणावाडीत उपस्थित राहणारी मुले	संख्या	३७५४७	उ. ना	
अकरा] शिक्षण [१९८७-८८ १९८८-८९]				
१. स्कून प्राथमिक शाळा	संख्या	९२०	५५५६८	
२. स्कून शिक्षकी शाळा	,,	५०७	१६७४६	
३. प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	हजारात	१००	९९६०
४. प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	,,	२	२५८	
५. प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	५०	३९	
बारा] दुय्यम शिक्षण				
१. दुय्यम शाळा	संख्या	७२	८८६४	
२. शाळेतील स्कून विद्यार्थी	संख्या	हजारात	३१	५१०१
३. शाळेतील शिक्षक	,,	१	१६८	
४. प्रत्येक शिक्षकामागे दुय्यम शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	३१	३१	

१	२	३	४	५
तेरा] उच्च शिक्षण				
१. संख्या		संख्या	४	१००२
२. एकूण विद्यार्थी		संख्या हजारात	२	१०१६
चौदा] अ] प्रौढ शिक्षण १९८८-८९				
१. प्रौढ शिक्षण केंद्रे		संख्या	७२०	३०५५३
२. प्रौढांची उपस्थिती		संख्या हजारात	१४	५२३
ब] तांत्रिक शिक्षण				
१. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था				११२
१. शासन व शासकीय सहाय्यत		संख्या	१	११२
२. इतर खाजगी		संख्या	-	९२
२] शासकीय व शासन सहाय्यीत औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये मंजूर झालेल्या जागा		संख्या	उ. ना.	४२३२८
३] तांत्रिक व्यवसायिक शिक्षण संस्था				
१] शासकीय व शासन सहाय्यीत		संख्या	१	१६५
२] इतर खाजगी		संख्या	उ. ना.	६४५
४] शासकीय व तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता		संख्या हजारात	उ. ना.	११६
५] अभियंत्याची संख्या		संख्या	उ. ना.	उ. ना.
पंधरा] परिवहन व दळणवळण			३१.३.८९	३१.३.८८
१. एकूण रेल्वे मार्गाची लांबी		कि. मी.	१८.५	५४३३
२. रस्त्यांनी जोडलेली गावे		संख्या	३८३	उ. ना.
३. एकूण रस्त्यांची लांबी [पृष्ठांकीत]		कि. मी.	३३६६	१६९२३१
४. राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी		कि. मी.	-	२९१६
५. राज्य महामार्गाची लांबी		कि. मी.	८६३	३०७६१
६. महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी		कि. मी.	६९३	३७७९८
७. इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी		कि. मी.	३५६	३७३५१
८. ग्रामीण रस्त्यांची लांबी		कि. मी.	१४५५	६१०९५
सोळा] पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा			१९८८-८९	१९८७-८८
कठीण गावांची संख्या		संख्या	५२	६०१३
१. खेड्यांना केलेला पुरवठा		संख्या	७१	उ. ना.
अ] नळाचा पाणीपुरवठा		संख्या	उ. ना.	उ. ना.
ब] उपनलिका		संख्या	१९	उ. ना.
क] विहीरी		संख्या	१	उ. ना.

१	२	३	४	५
	२. टैकर्स व बैलगाडीने पुरवठा केली जाणारी गावे	संख्या	१०	उ. ना
	३. योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे	,,	उ. ना	उ. ना
	सतरा] धारबांधाणी		१९८८-८९	१९८७-८८
	भूमिहिन कामगारांसाठी बांधिल्या झोपड्या	संख्या	४५०	उ. ना
	अठरा] <u>एकात्मिक ग्रामिण विकास कार्यक्रम</u>			
	१. दारिद्र्य रेषेखालील कुटूंबे ८२-८३	संख्या [ला]	०. ६८	४१
	२. १९८८-८९ मधील जुने लाभार्थी नविन लाभार्थी	संख्या	७७२ ३५८४	१०८७४९ १२९३६९
	एकोनविस] <u>रोजगार निर्मिती १९८८-८९</u>			
	अ. रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस कोटीने	०. २७	८. १३
	ब. राष्ट्रीय ग्रामिण रोजगार कार्यक्रम	,,	०. ०४	२. ५९
	क. ग्रामिण भूमिहिन रोजगार कार्यक्रम	,,	०. ०६	२. ५९
	बिस] <u>आदिवासी कल्याणकारी योजना ८८-८९</u>			
	आदिवासी आश्रम शाळा	संख्या	३२	उ. ना
	सकवीस] <u>मागास वर्गियासाठी कल्याणकारी योजना १९८८-८९</u>	संख्या		
	अ. मागास वर्गियासाठी वस्तीगृहे	संख्या	२५	उ. ना
	ब. वस्तीगृहात राहणाऱे विद्यार्थी	,,	७९६	उ. ना
	बावीस] <u>जिल्हा नियोजन [१९८८-८९]</u>			
	१. वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रु. कोटीत	२. ७५	२४३०
	२. अनुषोधा भासून काढण्यासाठी तरतूद	,,	१०. ६२	४००
	तेवीस] <u>नागरी पुरवठा</u>			
	१. रास्त भावाची दुकाने [१९८८-८९]	संख्या	४३२	३४५९६
	२. पुरविलेला स्कून साठा ८८-८९	००० टन	१८	उ. ना
	३. शासकीय गुदामे ३१. ३. ८९	संख्या	१९	११२५
	४. साठवण्याची क्षमता	हजार टन	उ. ना	७२८

टीप - उ. ना = उपलब्ध नाही

आधार - अर्थ व सांख्यिकी तंत्रालय, मुंबई.